

گزارش:

پیشنهاد ثبت اثر در فهرست آثار ملی

مسجد جامع میمند

تهیه کننده گزارش: ایرج محمدی - مهرداد سلطانی

۱۳۸۸
۲۰۰۸

۱ - موقعیت طبیعی :

شهرستان فیروزآباد در غرب ناحیه مرکزی فارس بین شهرستانهای کارزونه، شیراز، جهرم، لار و استان بوشهر واقع شده است و ۹۹۰۰ کیلومتر مربع مساحت دارد. فیروزآباد منطقه‌ای است کوهستانی که ارتفاعات مهم آن به صورت دو رشته کوه موازی با جهت شمال غربی - جنوب شرقی است. ارتفاع این شهرستان از سطح دریا ۱۶۰۰ متر است. این شهرستان دارای سه بخش فراشینده، قیر و کارزین و میمند می‌باشد. بخش میمند از بخشهای سرسبز و عمده محصولات آن نیز عرقیات می‌باشد. بنای مسجد جامع نیز در این بخش و در شهر میمند واقع شده است.

۲ - موقعیت فعلی :

شهرستان فیروزآباد، بخش میمند، داخل شهر میمند

۳ - تاریخچه بنا :

این بنا مربوط به دوران قاجاریه می‌باشد.

۴ - مشخصات بنا :

ورودی این مسجد از جبهه شمالی آن می باشد، ابتدا وارد هشتی می شویم که بدنه آن را با گچ اندوده کرده اند طاق آن بصورت عرقچین می باشد از طریق این هشتی وارد حیاط مرکزی می شویم حیستان اصلی بنا در قسمت جنوبی آن واقع گردیده در این حیستان تعداد ۷ ستون که با آجر چیده شده، ابعاد ستونها $76 \text{ cm} \times 102 \text{ cm}$ و ارتفاع آن تا زیر پا کار 167 cm می باشد. پوشش سقف بصورت عرقچین بوده که تزئینات کاربردی در آن بخوبی دیده می شود در حال حاضر بدنه حیستان با گچ اندود شده است محراب نیز در این حیستان واقع شده که با گچ اندود گردیده تعداد ۸ درجه چوبی به ابعاد $72 \text{ cm} \times 6$ جهت نورگیر و تهویه هوا در بدنه دیوار حیستان اصلی تعبیه شده این حیستان دارای ۷ دهنه یا درجه های آهنی که یکی از دهنه ها این حیستان را با حیستان ضلع غربی مرتبط می سازد. حیستان ضلع شرقی نیز دارای ۶ ستون که از آجر چیده شده که ابعاد آن نیز $82 \text{ cm} \times 86$ است در این حیستان ۶ طاقچه جهت حفظ و نگهداری قرآن و مهر می باشد. ابعاد طاقچه ها $80 \text{ cm} \times 90$ و عمق آن نیز 25 cm است راه پله جهت دسترسی به پشت بام نیز از این حیستان امکان پذیر می باشد. این راه پله بصورت حلزونی است و ابعاد پله نیز $23 \text{ cm} \times 60$ در این ضلع (ضلع شرقی) یک ورودی جهت ورود و خروج قرار گرفته که دهانه ورودی 116 cm می باشد بدنه این حیستان بطور کامل اندود گچ شده است. در حیستان ضلع غربی دخل و تصرفات زیادی صورت گرفته است این ضلع را بطور کامل تبدیل به بخش فرهنگی کرده اند این حیستان نیز دارای ۷ ورودی و ۶ ستون می باشد پوشش این ضلع نیز عرقچین و از تزئینات کاربردی در آن استفاده شده این حیستان تبدیل به کتابخانه و کلاسهای تالیفات شده است. در دو طرف هشتی دو حیستان با دو دهانه ورودی و دو ستون وجود دارد که پوشش این دو حیستان بصورت عرقچین و تزئینات نیز کاربردی می باشد، حامل جداکننده این دو حیستان با هشتی دیوار آجری مشبک کاری شده می باشد. در وسط حیاط حوض وجود دارد که ابعاد آن $10/1 \times 2/5$ متر می باشد. در حال حاضر حوض را پر کرده اند و روی آن حوضی جدید جهت وضوء نمازگزاران و یک آب سرد کن جهت آب شرب نمازگزاران کار گذاشته شده است. بالای سردر ورودی کتیبه ای کار گذاشته شده که تاریخ ۱۲۵۷ بر روی آن دیده می شود که این عدد تاریخ احداث مسجد را به ۱۶۵۰ سال پیش می رساند.

۵ - نوع بهره‌برداری و خصوصیات بارز بنا؛

از این بنا بهره‌برداری مذهبی می‌شود. فضای معماری این بنا از خصوصیات بارز آن می‌باشد.

۶ - عوامل تزئین شده و نوع آنها :

کاربندی‌های موجود در شبستان بنا از عوامل تزئین شده آن می‌باشد.

۷ - نوع مالکیت بنا و مشخصات ثبت آن در ردیف آثار تاریخی

در حال حاضر این مسجد زیر نظر اداره اوقاف می‌باشد ولی هنوز در ردیف آثار تاریخی ثبت نشده است.

A - اقدامات انجام شده در مورد بنا یا ذکر مشخصات :

هر ساله تعمیر و مرمت از طرف سازمان میراث فرهنگی بر روی بنا صورت می‌گیرد.

۹ - توضیح ضروری و اختصاصی بنا :

در شبستان ضلع غربی این بنا دخل و تصرفات زیادی صورت گرفته یعنی این شبستان را به قسمتهای مختلف جهت کتابخانه و کلاسهای آموزشی تفکیک کرده‌اند و می‌بایست در اسرع وقت این دخل و تصرفات برچیده شود.

اشاره به اقداماتی که در دوره‌های گذشته روی بنا انجام شده است.

۱ - توسعه و یا تعمیرات دخل و تصرف انجام شده تاکنون :

در شبستان ضلع غربی دخل و تصرفاتی انجام شده که می‌بایست برچیده شود. در سال ۱۳۷۹ تعمیرات اساسی بر روی این بنا صورت گرفته است.

ضلع سترتہ مسجد

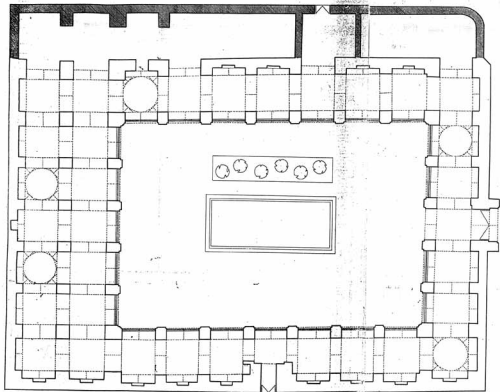
ساخت و ساز اقامت مرفوعہ در وسط محض اہل مسجد

منع حنبلہ مسجد

منع سرتہ مسجد

0 1 2 3 m